

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

А. С. Немченко, В. М. Назаркіна,
І. А. Попова, М. М. Бабенко

**ДЕРЖАВНЕ (ПУБЛІЧНЕ)
УПРАВЛІННЯ У СИСТЕМІ
ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
І ФАРМАЦІЇ**

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

Самостійне електронне навчальне видання

Харків
НФаУ
2023

УДК 351.84 : 614.2 (075.8)

Н 50

Рецензенти:

Д. В. Карамішев, доктор наук з державного управління, професор кафедри публічної політики Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;

Н. О. Кондратенко, докторка економічних наук, професорка кафедри менеджменту і публічного адміністрування Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова;

І. А. Чухно, кандидатка наук з державного управління, заступниця директора Навчально-наукового інституту якості освіти Харківського національного медичного університету

Рекомендовано

*ученою радою Національного фармацевтичного університету
(протокол № 3 від 31.08.2023 р.)*

Немченко А. С. та ін.

Н 50 Державне (публічне) управління у системі охорони здоров'я і фармації: навч. посібник / А. С. Немченко, В. М. Назаркіна, І. А. Попова, М. М. Бабенко. — Самост. електрон. навч. вид. — Харків : НФаУ, 2023. — 150 с.

ISBN 978–966–615–598–9 (PDF)

У навчальному посібнику розглянуто основні питання державного управління системою охорони здоров'я та фармації з метою формування у здобувачів вищої освіти умінь і компетенцій для забезпечення ефективного управління. Кожна тема містить короткий виклад основних теоретичних положень, перелік практичних завдань і контрольні питання.

Посібник рекомендовано для здобувачів вищої освіти спеціальності «Менеджмент» освітньої програми «Управління охороною здоров'я та фармацевтичним бізнесом». Буде корисним керівникам закладів охорони здоров'я, науково-педагогічним і науковим працівникам закладів освіти.

УДК 338.5(075)

© Немченко А. С.,
Назаркіна В. М.,
Попова І. А.,
Бабенко М. М., 2023
© НФаУ, 2023

ISBN 978–966–615–598–9 (PDF)

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	3
ВСТУП	5
Тема 1. Основні засади теорії державного та публічного управління у сфері охорони здоров'я	7
1.1. Основні поняття і категорії теорії державного управління	7
1.2. Принципи державного та публічного управління і регулювання	13
1.3. Методи та механізми державного управління і регулювання	14
1.4. Роль державного управління і регулювання в економіці. Дерегуляція підприємницької діяльності	18
1.5. Особливості публічного управління у системі охорони здоров'я та фармації	21
Питання для самоконтролю знань	24
Тестові завдання	25
Питання для обговорення в групах	27
Тема 2. Структурно-організаційні аспекти управління системою охорони здоров'я в Україні	28
2.1. Організаційна структура та органи управління галузі охорони здоров'я	28
2.2. Функції та повноваження центральних органів виконавчої влади у сфері охорони здоров'я	33
2.3. Роль інших державних установ та організацій у реалізації державної політики охорони здоров'я	39
2.4. Заклади охорони здоров'я: сучасна класифікація та особливості діяльності в умовах реформування системи охорони здоров'я	41
Контрольні запитання	44
Тестові завдання	44
Тема 3. Система законодавства в охороні здоров'я. Нормативно-правове регулювання фармацевтичної та медичної діяльності	47
3.1. Структура системи законодавства в охороні здоров'я	48
3.2. Нормативно-правові акти як джерело права. Види нормативно-правових актів	50
3.3. Правотворчий процес. Реєстрація, оприлюднення, набуття чинності нормативно-правових актів	52
3.4. Міжнародне право і законодавство: особливості та умови його застосування. Законодавство ЄС: основні форми нормативних актів у правовому полі ЄС. База EudraLex	56

3.5. Дозвільна система. Ліцензування фармацевтичної та медичної діяльності	59
3.6. Система стандартів у сфері охорони здоров'я	63
Питання для самоконтролю знань	64
Тестові завдання.....	65
Тема 4. Цілі та пріоритети державної політики в контексті реформування системи охорони здоров'я	69
4.1. Загальні теоретичні основи державної політики охорони здоров'я	69
4.2. Глобальні цілі сталого розвитку	70
4.3. Державна політика і стратегія України в галузі охорони здоров'я: головні цілі та напрями.....	74
4.4. Реформування системи охорони здоров'я і фармації в Україні та ЄС.....	76
4.5. Формування державної стратегії розвитку галузі охорони здоров'я	80
4.6. Національна лікарська (фармацевтична) політика	84
Питання для самоконтролю знань	88
Тема 5. Державна політика забезпечення доступності медичної та фармацевтичної допомоги.....	89
5.1. Забезпечення доступності основних лікарських засобів та вакцин як глобальна проблема.....	90
5.2. Сучасні підходи щодо забезпечення доступності ліків на глобальному рівні	91
5.3. Цілі й пріоритети Європейської політики у сфері охорони здоров'я	96
5.4. Державна політика і стратегія забезпечення доступності ліків в Україні.....	98
5.5. Централізовані та децентралізовані публічні закупівлі як засіб підвищення доступності ліків та вакцин	102
5.6. Договори керованого доступу як інструмент підвищення доступності високовартісних інноваційних лікарських засобів.....	105
Тестові завдання.....	106
Контрольні запитання.....	107
Питання для обговорення.....	107
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ ЛІТЕРАТУРИ	108
Додаток А	120
Додаток Б	124
Додаток В	136

Самостійне електронне навчальне видання

Немченко Алла Семенівна
Назаркіна Вікторія Миколаївна
Попова Ірина Анатоліївна
Бабенко Михайло Миколайович

**ДЕРЖАВНЕ (ПУБЛІЧНЕ)
УПРАВЛІННЯ У СИСТЕМІ
ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
І ФАРМАЦІЇ**

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

Редакторка *Н. І. Голубєва*
Комп'ютерне верстання *О. М. Білинської*

Формат 60 × 90/16. Ум. друк. арк. 7,6.

Національний фармацевтичний університет
вул. Пушкінська, 53, м. Харків, 61002
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи серії ДК № 3420 від 11.03.2009.